

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประเด็นการรับสินบน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน
อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบพนักงานและ ผู้บริหารทุกคน และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของ รัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่า หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็น เครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหการทุจริต ประพฤติมิชอบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการ บริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการ ทุจริตประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงาน มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่ง เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๔

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่า หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันไว้ล่วงหน้าแล้ว

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการและแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการศึกษาดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ ๒

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน
ทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมี ประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดัน หรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การพิจารณาอนุมัติอนุญาต

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☒ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☒ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

กระบวนการ/งาน : -

หน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง/การเสนอขอ อนุญาต		✓
๒	กระบวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและ เลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง		✓
๓	กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง		✓

หมายเหตุ : Know Factor : ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง หรือมีประวัติอยู่แล้ว

Unknown Factor : ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด หรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจาก การพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละ โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงใน ช่องสีไฟจราจร

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง/การเสนอขอ อนุญาต	✓			
๒	กระบวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและ เลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง	✓			
๓	กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง	✓			

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร

สีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถเฝ้าระวังความรอบคอบระมัดระวังในระหว่าง การปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่ สามารถ ตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มี ค่า ๑ – ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ – ๓ เช่นกัน

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวมจำเป็น * รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่เกี่ยวข้อง/การเสนอขออนุญาต		๒			๒		๔
๒	กระบวนการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง		๒			๒		๔
๓	กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง		๒			๒		๔

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

(๑) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST ระดับที่ ๓ หรือ ๒

(๒) ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง/ การเสนอขออนุญาต	๒	
๒	กระบวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็น พนักงานจ้าง	๒	
๓	กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง	๒	

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง/การเสนอขออนุญาต	×		
กระบวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและเลือกสรรบุคคล เป็นพนักงานจ้าง	×		
กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง	×		

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

(๑) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

(๒) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

(๓) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

(๔) กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นมีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		×	×
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		×	×
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		×	×
ผลกระทบต่อกระบวนการงานภายใน Internal Process	×	×	
ผลกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	×	×	

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk - Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าระดับความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าระดับความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าระดับความเสี่ยง ระดับสูง
การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่เกี่ยวข้อง/การ เสนอขออนุญาต	ดี	✓		
กระบวนการพิจารณาเลื่อนขั้น เงินเดือน / กระบวนการสรรหา และเลือกสรรบุคคลเป็น พนักงานจ้าง	ดี	✓		
กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง	ดี	✓		

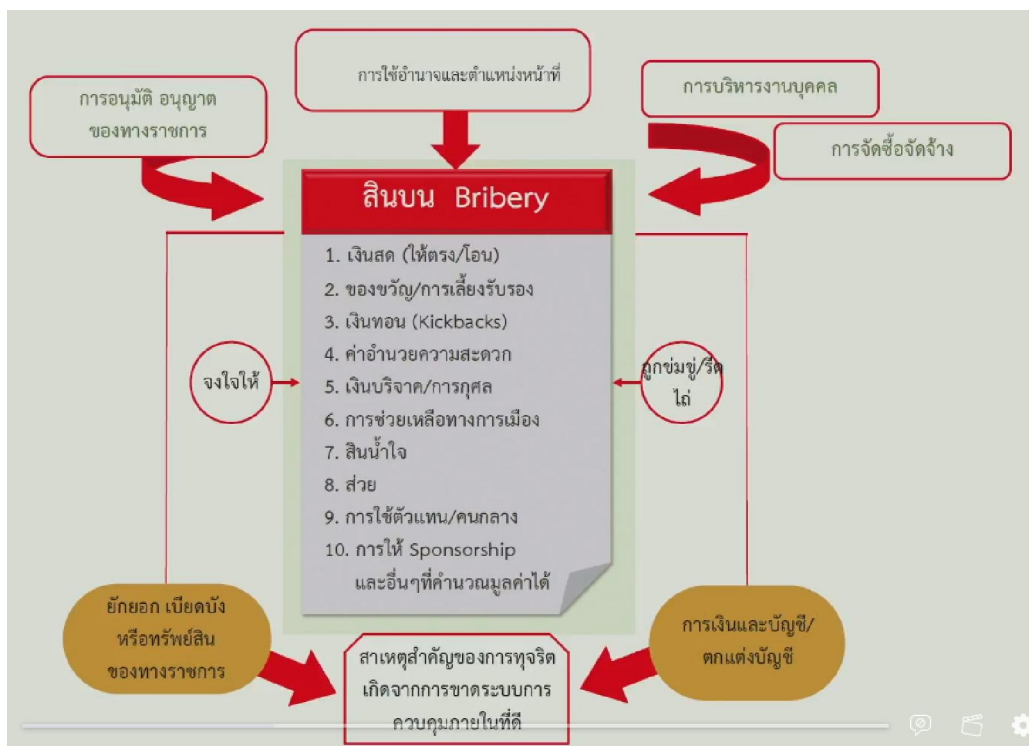
ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ประเด็นความเสี่ยงที่มีโอกาสเรียกรับสินบน

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำ แผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต

ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริหารตามภารกิจ

ชื่อภารกิจงาน : กระบวนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

ระเบียบ กฎหมายที่ให้อำนาจ : พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง

ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์/ ความเสี่ยง ที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจ มีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความ เสี่ยง				มาตรการป้องกัน ไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ความ สำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑	-	การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง	เอกสาร หลักฐาน ประกอบคำ ขอรับไม่ ครบถ้วนตามที่ ระบุในคำขอ แต่มีการรับ เรื่องและขอ ประสาน เพิ่มเติม	รับสินน้ำใจ ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่อความรวดเร็ว	กฎหมาย, ระเบียบ, ข้อบังคับ, หนังสือสั่ง การ, คำสั่ง ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง	✓				๑.จัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงาน แผนผังขั้นตอน การ ปฏิบัติงานให้ ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้ เจ้าหน้าที่ ใน หน่วยงานได้รับ ทราบและถือ ปฏิบัติให้เป็น แนวทางเดียวกัน รวมทั้งเผยแพร่ให้ ประชาชนทราบ	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การ พิจารณา อนุมัติ อนุญาต
๒	-	การเสนอ ขออนุญาต	ช่วยเร่งรัดการ ดำเนินการให้ ได้มาเพราะการ อนุญาตมี ผลกระทบต่อผู้ ยื่นคำขอ	รับสินน้ำใจ ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด จากการปฏิบัติ หน้าที่	กฎหมาย, ระเบียบ, ข้อบังคับ, หนังสือสั่ง การ, คำสั่ง ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง	✓				กำกับให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เสนอเรื่อง ตามลำดับ	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การ บริหารงาน บุคคล

ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การบริหารตามภารกิจ

ชื่อภารกิจงาน : กระบวนการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง

ระเบียบ กฎหมายที่ให้อำนาจ : ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดระนอง เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม / ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดระนอง ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับพนักงานจ้าง และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ / ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดระนอง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๘ และประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดระนอง ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดโควตาและวงเงินเลื่อนขั้นเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนพิเศษสำหรับพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๘

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์/ ความเสี่ยง ที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจ มีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความ เสี่ยง				มาตรการป้องกัน ไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ความ สำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑	-	กระบวนการ พิจารณา เลื่อนขั้น เงินเดือน	๑.ตัวชี้วัด ผลงานไม่ตรง ตามการ ปฏิบัติงานจริง ๒.ผู้ประเมินให้ คะแนนไม่ตรง ตามความเป็น จริง ๓.ผู้ประเมิน เลือกปฏิบัติต่อ ผู้ได้บังคับ บัญชาไม่เท่า เทียมกัน	๑.ไม่ซื่อสัตย์ต่อ ตนเอง ๒.รับสินน้ำใจ ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด ๓.เอื้อประโยชน์ โดยระบบอุปถัมภ์ คนสนิทในการให้ ความดีความชอบ	กฎหมาย, ระเบียบ, ข้อบังคับ, หนังสือสั่ง การ, คำสั่ง ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง	✓				-จัดทำ/ปรับปรุง/ เผยแพร่คู่มือ ปฏิบัติงานและ หลักเกณฑ์หรือ กฎหมายที่ เกี่ยวข้องอย่าง ชัดเจน -จัดทำ/ปรับปรุง/ เผยแพร่ แผนพัฒนา บุคลากร	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การ บริหารงาน บุคคล
๒	-	กระบวนการ การสรรหา และ เลือกสรร บุคคลเป็น พนักงาน จ้าง	๑.การรับฝาก ลูกหลาน หรือ บุคคลที่ตนเอง ได้รับ ผลประโยชน์ เข้ามาทำงาน ๒. การเรียกรับ ผลประโยชน์ เพื่อให้ได้บรรจุ เข้า ทำงาน	๑. ความสัมพันธ์ ส่วนตัวฝาก ลูกหลานเข้า ทำงาน ใช้ระบบ เส้นสาย/อุปถัมภ์ ๒. ผลประโยชน์ เรื่องเงินหรือ คะแนนเสียงพวก พ้อง	กฎหมาย, ระเบียบ, ข้อบังคับ, หนังสือสั่ง การ, คำสั่ง ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง	✓				- กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือ แนวทางการ ปฏิบัติที่ดี - จัดทำเอกสารที่ ระบุ รายละเอียด ข้อปฏิบัติ ต่างๆ ในการปฏิบัติงาน - ปฏิบัติตาม บทบาท หน้าที่ และความ รับผิดชอบโดยไม่ ขัด ต่อข้อปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่างๆ - ปฏิบัติตาม ประมวล จริยธรรม	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การ บริหารงาน บุคคล

ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การบริหารตามภารกิจ

ชื่อภารกิจงาน : กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง

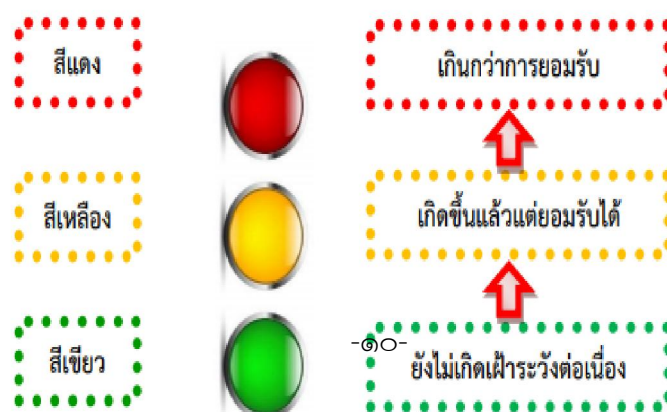
ระเบียบ กฎหมายที่ให้อำนาจ : พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และ
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ที่	โครงการ/ กิจกรรม	ประเด็น/ ขั้นตอน/ กระบวนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง ที่อาจ เกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยงที่อาจ มีผลกระทบ/ กระตุ้นให้เกิด การทุจริต	การ ควบคุม/ ระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	ประเมินระดับของความ เสี่ยง				มาตรการป้องกัน ไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัด ความ สำเร็จ
						ต่ำ	ปาน กลาง	สูง	สูง มาก		
๑	-	กระบวนการ งาน จัดซื้อจัด จ้าง	๑. ผู้บริหาร ข้าราชการยัง ขาดความรู้ ความ เข้าใจ เกี่ยวกับ ผลประโยชน์ ทับซ้อนและ การ ป้องกัน ผลประโยชน์ใน การปฏิบัติ หน้าที่ ซึ่งอาจ ส่งผลต่อ การ บริหาร ทรัพยากร ๒. การเอื้อ ประโยชน์ต่อ พวกพ้องในการ จัดซื้อจัดจ้าง	๑.การคัดเลือก คณะกรรมการ ขาดความ โปร่งใสโดยไม่ คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ/ ประสบการณ์/ ความพร้อม/ ความเป็นกลาง/ อิสระของ คณะกรรมการ ๒.บุคลากรขาด ความรู้ความ เข้าใจใน กระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง ๓.การจัดทำ TOR เพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ ให้แก่พวกพ้อง เครือญาติ ๔. เจ้าหน้าที่สืบ ราคาสินค้าและ จัดซื้อโดยวิธี เฉพาะเจาะจง ร้านจากร้านค้า ของพวกพ้อง เครือญาติ	กฎหมาย, ระเบียบ, ข้อบังคับ, หนังสือสั่ง การ, คำสั่ง ต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง		✓			- จัดทำ กระบวนการ คัดเลือก คณะกรรมการให้ มีความโปร่งใส โดยคำนึงถึง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์/ ความพร้อม/ ความเป็น กลาง/ อิสระของ คณะกรรมการ - จัดทำคู่มือและ แผนการ ปฏิบัติงาน - กำหนด มาตรฐาน คู่มือใน การจัดซื้อจัด จ้าง และกรอบ ระยะเวลาที่ ชัดเจน และ เผยแพร่ ประกาศ เชิญชวน ประชาสัมพันธ์ ให้ ประชาชนได้ รับรู้ - จัดทำรายงาน/ หลักฐาน ข้อเท็จจริง ประกอบการ ปฏิบัติงานทุกครั้ง โดยเฉพาะ อย่าง ยิ่ง หลักฐานการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ	จำนวน เรื่อง ร้องเรียน เกี่ยวกับ การ ให้บริการ ประชาชน

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	-จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน รวมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ - กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ	การพิจารณาการตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ	✓		
๒	-จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่คู่มือปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน -จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่แผนพัฒนาบุคลากร	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้งโยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น	✓		
๓	-มีแบบประเมินผลความพึงพอใจหรือการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร -มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร	การเลือกปฏิบัติในการให้บริการแก่ผู้รับบริการโดยไม่เสมอภาค เนื่องจากความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ส่วนตน	✓		

- ✓ **สถานะสีเขียว** : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ **สถานะสีเหลือง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันทีตามที่ ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ **แผนใช้ได้ผล** ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ✓ **สถานะสีแดง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่าย**ยังแก้ไขไม่ได้** ควรพิจารณามาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีกิจกรรม หรือ มาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)

๗.๓ ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๒ (สถานะสีเหลือง) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
-	-

๗.๓ (สถานะสีเขียว) ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่ เกี่ยวข้อง/การ เสนอขออนุญาต	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
กระบวนการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงาน จ้าง	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง
กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง	ให้เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่เกี่ยวข้อง/การเสนอขออนุญาต	-	-
๒	กระบวนการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง	-	-
๓	กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง	-	-

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตหรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผล ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน อำเภอเกาะเปอร์ จังหวัดระนอง	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โอกาส/ความเสี่ยง	การยื่น เอกสาร พร้อม หลักฐานที่เกี่ยวข้อง/การเสนอขออนุญาต
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	-จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ละเอียดชัดเจน และเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้รับทราบและถือปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน รวมทั้งเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ - กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับคำขอ

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗	
องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โอกาส/ความเสี่ยง	กระบวนการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน / กระบวนการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเป็นพนักงานจ้าง
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	๑.จัดทำ/เผยแพร่คู่มือปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๒.จัดทำ/เผยแพร่แผนพัฒนาบุคลากรผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๓.จัดทำช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗	
องค์การบริหารส่วนตำบลบางหิน อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โอกาส/ความเสี่ยง	กระบวนการงานจัดซื้อจัดจ้าง
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	๑. คัดเลือกคณะกรรมการให้มีความโปร่งใส โดยคำนึงถึง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์/ความ พร้อม/ความเป็น กลาง/อิสระของ คณะกรรมการ ๒. จัดทำคู่มือและ แผนการปฏิบัติงาน ๓. กำหนดมาตรฐาน คู่มือในการจัดซื้อจัด จ้างและกรอบ ระยะเวลาที่ชัดเจน และ เผยแพร่ ประกาศเชิญชวน ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับรู้ ๔. จัดทำรายงาน/ หลักฐานข้อเท็จจริง ประกอบการ ปฏิบัติงานทุกครั้ง โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง หลักฐานการ ปฏิบัติงานของ คณะกรรมการ ๕. จัดทำช่องทาง แบบสำรวจความคิดเห็น และเผยแพร่ทางผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๖. จัดทำช่องทางรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน